

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32,—
polletno Din 16,—, četrt-
letno Din 9,—, inozemstvo
Din 64,—, — Poštno-čokolni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5

Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela
stran Din 2000,—, pol stra-
ni Din 1000,—, četrt stran
Din 500,—, 1/8 strani Din 250,—,
1/16 str. Din 125,—, Mali oglasi
za vsaka beseda Din 1.20.

Nujnost krščanske dobrodelnosti.

Papež Pij XI. je letos izdal 2 okrožnici o socialni bedi. V prvi, ki se imenuje po začetnih besedah »Quadragesimo anno«, ugotavlja krščanska načela, po katerih bi morala biti urejena človeška družba. Obsoja brezsrčno in nekrščansko miselnost kapitalizma ter odločno zahteva pravičnost za delavca in vse delovne sloje. Načelo pravičnosti je torej prvo, po katerem bi se morale urediti razmere v človeški družbi. Delavcu pravice: tako je opominjal pred 40 leti veliki socialni papež Leon XIII. in tako ponavlja tudi sedanjí sv. Oče.

Liberalni, kapitalistični svet je zapiral ter zapira ušesa zoper opomine vrhovnega poglavarja katoliške Cerkve, naj se v razmerju med kapitalom ter delom, med delodajalcem in delojemalcem, predvsem uporabi prvo in poglavitno načelo, in to je pravičnost. Posledica tega je porast socialne bede, obubožanje delavskih množic, glad in vsako pomanjkanje. Zato je sv. Oče opozoril svet na drugo krščansko načelo, ki je ljubezen. Storil je to v svoji okrožnici dne 2. oktobra. Ta okrožnica je krik očetovskega srca za pomoč bližnjemu.

Sv. Oče opazuje z višine svojega dostojanstva in svoje službe razmere, kakor se razvijajo na svetu. Vidi tisoče in milijone brezposelnih v raznih državah. Vidi stisko in bedo v družinah brezposelnih ali slabo plačanih delavcev. Njegovo očetovsko srce se bolešno zdrzne, ko pomisli na stisko in veliko pomanjkanje, ki ga trpijo ter ga v bodoče bodo morali še bolj trpeti nedolžni otroci. »Zima se bliža«, tako vzklika sv. Oče, »in z njo cela vrsta trpljenja in pomanjkanja, ki ga ta letni čas prinaša ubogim in zlasti nežnim otrokom.« Zato kliče vse h križarski vojni usmiljenja, ljubezni in žrtev.

Sledimo klicu Sv. Očeta! V naših krajih je veliko revščine, in sicer mnogo nezagrešene revščine. Veliko je ljudi, ki ne najdejo dela in zaslužka. Veliko je ljudi, v kojih hišah je vsled slabe plače ali vsled bolezni in drugih razlogov veliko pomanjkanje. Dosti pa je tudi takih ljudi, katerim manjka vse: stanovanje, hrana in obleka. Naši bratje in sestre so po veri in narodnosti. Ne prezirajmo lastne krvi!

V drugih državah: v Nemčiji, v Poljski, v Čehoslovaški, v Belgiji obstojajo ter zelo uspešno delujejo organizacije krščanske dobrodelnosti. Organiziramo krščansko dobrodelnost tudi mi! Ta poziv velja predvsem za tiste kraje, kjer je veliko brezposelnih in siromakov. V gotovi meri velja to za vse župnije. Hitimo na pomoč predvsem najbednejšim, potem tudi drugim, ki so pomoči potrebni. Kar kdo zmore, naj da. Kdor denarja nima, naj da kaj živeža ali obleke. Verske organizacije in nabožna društva imajo tukaj možnost in priliko, da v dejanjih pokažejo svojo ljubezen do Boga in bližnjega. Predvsem kličemo mladino, da stopi v prve vrste delavcev na polju krščanske dobrodelnosti!

*

S čim se bavi parlament v Nemčiji? V nemškem državnem zboru je podal državni kancelar dr. Brüning izjavo vlade dne 13. oktobra, v kateri se izreka njegova vlada za nadaljevanje zunanje politike v duhu razgovorov in pred vsem v smislu zadnjih nemško-francoskih dogovorov v Berlinu. Nadalje je naglasil, da je pričela Nemčija kot prva z varčevalnimi ukrepi v javnih izdatkih in z znatnim znižanjem proizvodnih stroškov. Vlada bo z imenovanim gospodarskim svetom izdelala gospodarski program za bodoče, ki bo podprl in ohranil denarno vrednost. Vlada hoče tudi razjasniti vojno-odškodninsko vprašanje. Po prečitaniu vladne izjave je pričela tozadevna razprava.

Pomembno pismo predsednika Hindenburga. Dne 14. oktobra je naslovil predsednik Hindenburg na državnega kancelarja pismo, v katerem izjavlja, da bo predsedoval sejam vlade in gospodarskih zastopnikov, v kolikor se bodo obravnavala temeljna vprašanja. Ta Hindenburgov korak tolmači javnost v tem smislu, da bo delala vlada v bodoče pod vplivom voditeljev nemškega gospodarstva. Za slučaj pa, da bi odpovedal državni odbor kot parlamentarna ustanova, bosta vladala vlada in gospodarski svet s Hindenburgom na čelu z diktatorskimi pooblastili.

Druga dr. Brüningova vlada je dobila v nemški zbornici zaupnico s 24 glasovi večine. Odklonjen je bil predlog nemških nacionalcev in komunistov za razpust parlamenta.

Španska republika v boju s Cerkvijo. Veri in Cerkvi sovražni svobodomisleci in zlasti socialisti so dosegli, kar so tako srčno želeli. V ustavotvorni skupščini je bila sprejeta ustavna določba, da se država loči od Cerkve ter da se Cerkev popolnoma podredi državi. Razpustijo se vsi redovi in verska udruženja, katera imajo obljubo pokorščine poglavarju, ki ne biva v Španiji, s čimer se prepovečuje in razpušča jezuitski red. Ista usoda zadene vse redove in verska udruženja, kojih delovanje je nevarno za državo. Vsi redovi, ki hočejo ostati v državi, morajo biti vpisani v register na pravosodnem ministrstvu. Nobeno versko udruženje ne sme imeti več imetja, nego je potrebno za njihovo vzdrževanje. Redovi se ne smejo pečati s poukom, tudi ne z industrijo in trgovino. Država sme zapleniti premoženje verskih udruženj, kadar le hoče. Ko se je vršila v skupščini razprava o tem proticerkvenem členu, je imel predsednik vlade Zamora velik govor, v katerem je svaril liberalce in socialiste pred borbo zoper Cerkev. Isto je tudi storil notranji minister Maura. Njune besede so bile brez uspeha. Liberalno-socialistična zagrizenost je zmaga nad pametjo, modrostjo in pravičnostjo. Ko je ustavotvorna skupščina po dolgi razpravi, v kateri so katoliški poslanci junaško branili svobodo ter pravice Cerkve, sprejela ta proticerkvene določbe, je Zamora podal ostavko svoje vlade. Novo vlado je sestavil socialist Azana. Nova španska republika je torej stopila v odločno borbo zoper Cerkev. Ako se ne bodo liberalci in socialisti pravočasno streznili, bodo nastopile posledice, ki za špansko republiko ne bodo ugodne. Mehika je dovolj glasen memento. Španski radikali pa imajo svoje oči obrnjene proti boljševiški Rusiji, ki jim je vzor ter jim daje pobudo.

Špansko ustavotvorno skupščino je zapustilo 52 poslancev, ki so proti kulturnoboju odredbam. Bivši vladni predsednik Zamora se bode potavil na čelo akcije, ki bo pričela boj za spremembo ustave.

Posebna zveza med Turčijo in sovjetsko Rusijo. Ruski komisar za zunanje zadeve Litvinov bo obiskal turško prestolico in ob tej priliki bi se naj skle-